

REGISTERBLAD

Namn:

Datum:

Område av riksintresse för naturvård i Gävleborgs län

Områdesnummer: Nr X 94

Områdesnamn: Karinmossen-Karinsjön-Kalkmossen-Bysjön-Bysjömossen-Buksjömossen

Kommun: Sandviken och Gävle kommuner

Kartblad: 12 H NV

Area: 800 ha varav 470 ha land och 330 ha vatten

Naturgeografisk region: 26 Skogslandskapet söder om norrlandsgränsen

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsformer: Slätt, relativ höjd lägre än 20 m

Riksvärde

<u>Mossekomplex</u>	<u>Excentrisk mosse</u>	<u>Fauna, flora</u>
	<u>Koncentrisk mosse</u>	
Sjö		Fauna

Värdeomdöme: Bysjömossen, Kalkmossen, Buksjömossen och Bysjön, bildar tillsammans med Karinmossen och Karinsjön ett av länets största och mest koncentrerade myr- och våtmarksområden. Karinmossen är ett av länets största sammanhängande myrkomplex uppbyggt av flera olika koncentriska och excentriska mossekupoler. Området är just p g a sin storlek och mångfald av våtmarks- och vattenområden ett ekologiskt mycket värdefullt område för bl a våtmarksbundna fågelarter.

Huvudkriterier: A Område med framstående exempel på kombinationer av naturtyper som särskilt väl visar landskapets utveckling och ekologiska samband
D Mycket rik fauna - rastande och häckande våtmarksbundna fåglar

Stödskriterier: Storlek, mångfald, representativitet, betydelse för fauna och flora

Förutsättningar för bevarande: Karaktären av väsentligen opåverkat våtmarksområde bevaras. Naturvärdena skadas av markavvattning, vägbyggnad, plantering

Säkerställande: Klass I och II i länsstyrelsens naturvårdsprogram

Områdets huvuddrag: Karinmossen är länets största sammanhängande myrkomplex, uppbyggt av flera olika, koncentriska och excentriska mossekupoler. Koncentrisk kupoler finns väster om Karinsjön och i utlöparen åt sydost. Myrkomplexet är nästan helt plant och tydligt välvt bara i

kanterna. Tydligast syns denna välvning i kantskogen vid södra stranden av Karinsjön där mossen reser sig närmare 4 meter. Nästan halva myren har utnyttjats för torvtäkt i industriell skala, i dels en sydlig täkt och dels en något mindre täkt i mossens västra del. Troligen har dessa täktområden tidigare intagits av koncentriska mossekupoler.

Karinsjön (669184 155713), i Karinmossens norra del, sänktes under 1800-talets sista år. Därvid skapades en bred kärrbård runt sjön och sänkningen initierade sannolikt sjöns igenväxning.

De orörda delarna av mossen har en mycket enhetlig vegetation, förvånansvärt opåverkad av de ingrepp som gjorts. Mossen är nästan helt öppen i de centrala delarna och den öppna myrvidden är troligen en av de allra största i länet.

Karinmossen hyser en art- och individrik fågelfauna med stora populationer av ljunpipare, tofsvipa, storspov och sånglärka. Många andra arter förekommer mer eller mindre regelbundet på eller i anslutning till Karinmossen. Även Karinsjön är en fågelokal av hög rang. Den har bl a uppmärksammats som en betydelsefull rastlokal för flyttande änder.

Kalkmossen är en koncentrisk mosse, tydligt strängad runt den välvda kanten. Sydost om mossens centrum finns ett system med små lösbotenhöljor. Mossen är öppen i de centrala delarna men bevuxen med småtallar i kanterna. Två stora diken som skär genom mosseplanet har sannolikt givit upphov till en viss uttorkning. I övrigt är Kalkmossen opåverkad av dikningar. Den avgränsas mot Bysjön av ett kärrbälte. Bland häckfågeln märks ljunpipare och tofsvipa.

Bysjön (669604 155666) är grund och mycket vegetationsrik, till stor del mest lik ett träsk. Detta beror bl a på den ovanligt rika förekomsten av vattenaloe som täcker stora ytor i sjön.

Bysjömossen är en stor, öppen koncentrisk mosse, uppbyggd av två mossekupoler, med ett markerat strängmönster i kanterna och tydlig växling mellan höljor och strängar. Ett stort men delvis igenvuxet dike skär genom mossens centrala delar och fler diken skiljer den från de omgivande odlade markerna. Bysjömossen hyser ett rikt fågelliv. Flera par ljunpipare häckar, liksom storspov, tofsvipa m fl. Fiskgjuse förekommer i området.

Buksjömossen är en koncentrisk och mycket tydligt välvd högmosse. Strängsystemet är välutvecklat och bildar ett symmetriskt radiärmönster. I norr är kantskogen välutvecklad. Ett kraftigt dike skär den centrala delen av mossen. Omgivande våtmarker är till stor del sönderskurna av diken och har betydelse som skyddszon mot omgivningarna. Buksjömossen utgör bl a häckningsplats för flera par tofsvipa, ljunpipare, storspov och sånglärka.

Anmärkningar: Trots att Karinmossen är skadad av tidigare och pågående torvbrytning bildar den återstående delen tillsammans med de övriga kringliggande mossarna Bysjömossen och Buksjömossen och de två sjöarna Karinsjön och Bysjön ett stort sammanhängande våtmarkskomplex av stort biologiskt värde. Den torvbrytning som bedrivs på Karinmossen berör endast de delar av mossen som tidigare varit påverkade av torvbrytning.

Referenser:

Söderström, Erik, 1950: Karisjön, en liten fågelsjö i södra Gästrikland. Natur i Gästrikland.
Ståhl P 1985. Skyddsvärda myrar i Gävleborg. Länsstyrelsen i Gävleborgs län. Rapport 1985:2.
Länsstyrelsen i Gävleborgs län, 1997. Värdefull natur i Gävleborg, naturvårdsprogram. Rapport 1997:12.